

НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА В СИСТЕМІ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ І ОСВІТНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Смірнова Є. С., к. філологіч. н., доцент.

Швидке зростання міжнародних зв'язків нашої держави, її орієнтація на пріоритетний науково-технологічний розвиток, динамічна інтеграція в Європейську Співдружність в контексті Болонського процесу обумовили вирішення першочергового завдання сучасної педагогічної спільноти — сприяти розвитку та формуванню людини високої професійної компетенції, з гуманістичними цінностями та високою соціальною свідомістю, особистості, яка здатна вирішувати актуальні проблеми сучасного цивілізованого суспільства. Таке завдання може бути вирішено тільки в умовах неперервної освіти.

Освіта протягом всього життя є одним із пріоритетів Болонського процесу. Перехід від індустріального до інформаційного суспільства зумовлює стрімкі зміни у суспільстві, інтенсивно зростаючу кількість інформації (наукові знання щорічно збільшуються в два-три рази) — все це передбачає своєчасне отримання і адекватне вимогам часу засвоєння знань, що можливе лише за умови неперервної освіти. Неперервна освіта, таким чином, виступає як принцип освітньої системи, що здатний вивести із суспільної кризи в цілому. В системі національної освіти України накопичено значний досвід навчання протягом усього життя, проте нові можливості і нові перспективи відкриваються саме в умовах європейського освітнього простору.

Неперервна освіта не тільки розвиває та вдосконалює в людині її професійні здібності, але й виступає в ролі емоційно-мотиваційного фактору, що формує світоглядні та освітні цінності майбутніх фахівців протягом навчання.

Освіта протягом усього життя містить усі фази, починаючи з дошкільної до післядипломної і покриває весь спектр формального та неформального навчання.

Освіта дорослих, зокрема — вища технічна освіта є провідним чинником соціального та економічного розвитку будь-якого суспільства. Структура неперервної освіти має бути розвиненою так, щоб будь-хто міг обрати навчальне середовище, освітній шлях, роботу та країну для вдосконалення своїх знань, умінь та компетенції для їх оптимального застосування. За умови існування розвинутої системи неперервної технічної освіти, звичайно, збільшується бажання змагатися та використовувати нові технології, які є основними досягненнями стратегічних цілей Європи. Як наслідок, європейські країни, в тому числі і Україна, матимуть суспільство знань і будуть спроможні змагатися за лідерство на ринку праці.

Принципи, проголошені Болонською угодою та розвинуті в інших документах європейських форумів, пов'язаних з нею, передбачають вирішення низки суттєвих проблем. Неперервна освіта, як передбачує набуття особистістю знань, умінь і навичок упродовж життя, далеко не завжди можлива для фахівця-інженера. Серед причин цього є: відсутність доступу до нових інформаційних джерел, дефіцит вільного часу, низький рівень професійної мобільності, небажання здобувати нові знання через відсутність матеріальних і моральних стимулів, недостатня емоційно-мотиваційна база, низька інформаційна культура тощо. Подолання цих бар'єрів можливе за умови розвитку системи неперервної освіти. Однією з ланок цієї системи мають бути ВНЗ та їх структурні підрозділи, які являють собою єдину систему навчально-методичних комплексів, що включає ліцеї, коледжі, університети з денними, вечірніми, заочними (скороченими, дистанційними) формами навчання.

Останнім часом економічні умови стали головною причиною збільшення популярності неперервних форм навчання як у частині першої вищої освіти, так і з метою перепідготовки. Соціальні процеси в суспільстві визначили не тільки тенденції у формуванні контингенту осіб, що навчаються за різними напрямками та формами, а й змії и у мотиваціях отримання освіти внаслідок мінливого ринку праці.

Таким чином, перелічені форми та методи роботи в процесі їх подальшого розвитку відображають загальну тенденцію підвищення ролі і значення системи неперервної технічної освіти в Україні у вищих технічних навчальних закладах в контексті Болонського процесу і сприяють формуванню світоглядно-ціннісної системи майбутніх фахівців, зокрема, освітніх цінностей та навчання протягом всього життя.

Смірнова Єлизавета Сергіївна
Смирнова Елизавета Сергеевна
Smirnova Jelyzaveta Sergijivna

Неперервна освіта в системі вищих технічних навчальних закладів в контексті формування світоглядних і освітніх цінностей майбутніх фахівців.

Непрерывное образование в системе высших технических учебных заведений в контексте формирования мировоззренческих и просветительских ценностей будущих специалистов.

Continuous training within the system of higher technical schools in the context of formation of future specialists' outlook and educational values.

У статті розкриваються складові системи неперервної освіти в Україні в період динамічної інтеграції в Європейську Співдружність, описуються основні фактори, умови цього процесу, а також визначаються роль і вплив навчання протягом всього життя на формування світоглядно-ціннісної системи майбутніх фахівців.

Ключові слова: неперервна освіта; професійна компетенція; емоційно-мотиваційний фактор; світоглядні та освітні цінності; майбутні фахівці; ринок праці.

В статье раскрываются составляющие системы непрерывного образования в Украине в период динамической интеграции в Евросоюз, описываются основные факторы, условия этого процесса, а также определяются роль, влияние обучения на протяжении всей жизни на формирование мировоззренческой и ценностной системы будущих специалистов.

Ключевые слова: непрерывное образование; профессиональная компетенция; эмоционально-мотивационный фактор; мировоззренческие и просветительские ценности; будущие специалисты; рынок труда.

The paper covers the system of continuous training components in Ukraine within the period of dynamic integration into the European Union, describes major factors, conditions of this process, as well as defines the role and impact of training during the whole life period upon formation of future specialists' outlook and personality values.

Key words: continuous training; professional competence; emotional and motivation factor; outlook values; future specialists; labour market.

Матеріали V науково-методичної конференції: «Сучасні тенденції розвитку вищої освіти, трансформація навчального процесу у технологію навчання» (23-24 жовтня 2008 р.; Київ)

Кафедра іноземних мов професійного спрямування, факультет ГРТБ